

Na protection visa e baleti ira ga na curu vanua mai vaka i se ni valu

Me vakataki ira ga na veimatanitu tale eso, o Ositerelia e vakarautaka tale ga na i vola tara ni curu vanua me na maroroi ira era gole mai vaka i se ni valu.

Na Protection visa (wasewase 866) e vakatara vua e dua e rivarivabitaki ni na sotava na veivakamavoataki se veivakararawataki mai na nona vanua me mai vakaitikotiko tudei e Ositerelia. Na Protection visa e sega ni baleti ira era gadreva me ra tiko vakabalavu e Ositerelia me ra cakacaka.

Ena sega ni rawa ni o kerea na Protection visa kevaka o vakaitikotiko ena taudaku ni vanua o Ositerelia. E dodonu me tiko vei iko e dua na i vola tara dodonu ni curuvanua ka vakatarai iko na tabana ni curuvanua ena nomu yaco mai.

Eso na veisau lelevu e sa vakayacori ena kena raici na i vola kerekere ni Protection visa me vakatotolotaka na gauna e dikevi kina. Na i vola kerekere vou kece e yaco mai e sa vakawalutaki na totolo ni kena vakatulewataki ni vakatautauvatataki ena veigauna sa oti. E kena i balebale oqo ni sa vakatotolotaki na kena soli na Protection visa vei ira era gadreva kei na kena vakatotolotaki talega na kena sega ni soli vei ira era kerea na Protection visa me ra mai cakacaka ga se vakadedetaka na nodra tiko e Ositerelia.

Kua ni kerea na Protection visa kevaka o sega ni gadreva mo wili vaka i se ni valu e Ositerelia. Ena totolo na neitou sega ni vakadonuya na kerekere vei ira era sega ni yacova na ka e gadrevi ena Protection visa.

Kevaka o nanuma tiko mo vola nomu kerekere me baleta na Protection visa (wasewase 866), keitou vakarota vakabibi mo taura edua na **veivuke vakalawa e sega ni saumi** mai vua e dua na kena dau ka qarava na curuvanua vei ira na i se ni valu.

- Vakatotolotaki ni kena qaravi na gagadre ni curu vanua
- Veimaroroi e baleti ira ga na gole mai vaka i se ni valu
- Vakasala vakalawa sega ni saumi
- Nomu i tavi
- Tarovi ni veilakoyaki
- Vakasaqara na i vakasala dodonu
- Mo qarauni ira na veiqravi ka ra sega tu ni kilai vakalawa
- Kevaka sa sega ni vakadonui vei iko na Protection visa
- Kevaka o tiko e Ositerelia ka sega vei iko na i vola tara ni curuvanua
- Vei volatara ni curuvanua tale eso.
- Veivuke ena i volatara ni curuvanua sa mai cava na kena gauna
- Veivuke me baleta na nomu kerea na i vola tara ni curu vanua

Vakatotolotaki ni kena qaravi na gagadre ni curu vanua

Ena vuku ni veisau sa biuta koto mai na matanitu, e levu na i vola kerekere ni Protection visa (wasewase 866) e na gauna oqo e sa vakawalutaki na totolo ni kena vakatulewataki ni vakatautauvatataki ena veiyabaki sa oti yani.

Kevaka o sega ni gadрева na veimaroroi e Ositerelia, se o sega ni sotava na ka e vinakati me baleta na Protection visa ena totolo na kena sega ni vakadonui na nomu i vola kerekere.

E na rawa ni tiko tale beka eso na i vola tara ni curu vanua ka ganita na veika o lako curuma tiko. Mo raica na i vola tara ni curu vanua e ganiti iko. Vakadikeva na veigaunisala tale eso.

Veimaroroi e baleti ira ga na gole mai vaka i se ni valu

Na Protection visa e baleti ira na tamata (se na nodra lewe ni vuvale) era sotava dina na rivarivabi ni veivakamavoataki kevaka era lesu tale ki na nodra vanua se na nodra rawa ni sotava na veivakararawataki me baleta na veika oqo:

- Kawa
- lotu
- lewenivanua
- lewena e dua na i soqosoqo
- rai vakapolitiki.

Mo kerea na Protection visa, e dodonu mo tiko e Ositerelia ena dua na i vola tara dodonu ni curu vanua ka vakatarai iko na tabana ni curuvanua ena nomu yaco mai. Mo kakua ni kerea na Protection visa me gaunisala ni nomu vakabalavutaka kina na nomu tiko e Ositerelia ka rawata kina na nomu cakacaka saumi.

E levu cake sara na Protection visa era kerei mai era sega ni vakadonui mai na i wiliwili e ra sa vakadonui. E sivia na 85% ni kerekere era sega ni vakadonui, baleta ni sega ni sotava na ka e gadrevi me baleta na i vola tara ni curu vanua. E voleka ni 100% na i vola kerekere mai vei ira na lewe ni veimatanitu tale eso e sega ni dau vakadonui.

Kevaka esa sega ni vakadonui na nomu i vola kerekere ni Protection visa ka sega ni tiko vei iko edua na i vola tara dodonu ni curu vanua, e gadrevi mo biuti Ositerelia. Kevaka e sega ni tiko vei iko e dua na i vola tara ni curu vanua, ena rawa ni o vesu ka vagalalataki mai Ositerelia

Na kena sega ni vakadonui na kerekere ni Protection visa e na tu ena i vola tukutuku ni nomu curuvanua ena nomu bula taucoko. Ena rawa ni vakadredretaka vakalevu sara vei iko kei na nomu vuvale mo dou gole mai i Ositerelia ena veigauna mai liu ka rawa ni vakataotaka na kere i volatara ni curuvanua ki na veimatanitu tale eso ka na vakatautaki ena i vola tara ni curu vanua o kerea tiko.

Ni o kerea na Protection visa o sa kerea tiko mo curu vanua vaka e dua na i se ni valu e Ositerelia mai na nomu vanua.

Kevaka o kerea na Protection visa, o sa vakaraitaka tiko ni dua se ruarua na veika oqo e dina :

- ni o sega ni rawa ni lesu i nomu vanua baleta ni o na sotava na rivarivabi levu ni veivakamavoataki se veivakararawataki;
- ni o iko e dua na lewe ni vuvale vei koya e tukuna tiko na veika oqo.

Kevaka e rawa vakalawa mo gole ka bula marau ena dua tale na matanitu (ka sega ni matanitu o gole mai kina), ena sega ni soli vei iko na Protection visa.

E dodonu mo kerea ga na Protection visa kevaka o gadreva mo maroroi vaka edua na i se ni valu e Ositerelia.

Wilika tale na veika eso me baleta na i tavi ni veimaroroi nei Ositerelia

Vakasala vakalawa sega ni saumi

Kevaka o nanuma tiko mo vola nomu kerekere me baleta na Protection visa (wasewase 866), keitou vakarota vakabibi mo taura edua na veivuke vakalawa e sega ni saumi mai vua e dua na kena dau ka qarava na curuvanua vei ira na i se ni valu ena vanua o tiko voli kina ni bera ni o kerekere.

O ira oqo na dauveiqravu vakalawa ena sate se territory o tiko kina

Vanua se Wase Ni Vanua	Yacadra	Website
Australian Capital Territory	Legal Aid ACT	www.legalaidact.org.au
New South Wales	Refugee Advice and Casework Service	www.racs.org.au
Northern Territory	Refugee Legal	www.refugeelegal.org.au
Queensland	Refugee and Immigration Legal Service	www.rails.org.au
South Australia	Legal Services Commission of SA	www.lsc.sa.gov.au
Tasmania	Tasmanian Refugee Legal Service	www.trls.org.au
Victoria	Refugee Legal	www.refugeelegal.org.au
Western Australia	Circle Green Community Legal	www.circlegreen.org.au

O ira na vanua ni veiqravu oqo era rawa ni vupei iko:

- mo raica kevaka e ganiti iko na Protection visa se dua tale na i vola tara ni curu vanua e ganiti iko cake
- mo kila na veika ena caka ena nomu i vola kerekere
- mo kila na revurevu ni kena sega ni soli na Protection visa
- mo vakaotia ka vakacuruma na i vola kerekere ni Protection visa kevaka e gadrevi.

E rawa talega mo taura na veivuke vakalawa e sega ni saumi mai na tabana ni veibeitaki vakalawa ena matanitu se dua na tabana vakalawa ka qaravi ira na lewe ni vanua ena vanua o tiko kina.

Nomu i tavi

Ni o solia na nomu kerekere vaka i vola ni Protection visa, e sa nomu i tavi mo raica ni tukutuku taucoko o vakarautaka me dina ka vakamatailalaitaki, kevaka talega e vola vakaoti ka solia na nomu i vola kerekere e dua tani tale ena vukumu.

Mo kua ni vakatara me vola na nomu i vola kerekere ni Protection visa e dua tani tale ka o sega ni kila na cava o kerea tiko kei na i tukutuku cava e lewe ni vola kerekere.

Lewenivanua kece ka ra tiko vata ena dua na i tikotiko e Ositerelia e koto e dua na i tavi bibi me ra cakava ena kena tarovi na vakatetei ni tukutuku lasu vei ira era nanuma tiko me ra kerea na Protection visa. Oqo e

wili kina na vakatetei ni tukutuku ni tiko na rivarivabi ni kena soli na i tukutuku lasu se tukutuku e veivakacalai ka me ra raica ga e dua na dauniveivakasalataki ena veika ni curuvanua ka sega tu ni vakalawa nona veiqravai.

E tiko na i totogi bibi ni o solia e dua na i tukutuku lasu se veivakacalai se i vola lasutaki ena i vola kerekere ni Protection visa, ka wili kina na i totogi levu vaka i lavo, ka rawa ni o curu kina e vale ni veivesu me 10 na yabaki, se taura ruarua. E rawa talega ni sa na vakadredretaka sara vakalevu vei iko kei na nomu matavuvale mo dou lesu tale mai e na vanua o Ositerelia, kevaka mada ga o via gole mai vakavulagi, gonevuli se i volatara ni cakacaka vagauna me vaka PALM scheme visa.

Kevaka e dua e gadreva tiko na Protection visa ka kerea vei iko mo vola e dua na i vola me tokona na nona kerekere, mo cakava ga qo kevaka o vakabauta ni ra na sotava na veivakamavoataki se veivakararawataki kevaka era lesu tale i nodra vanua. Mo vakauqeti ira me ra taura na veivuke vakalawa e sega ni saumi mai vua e dua na tabana ni veiqravai ni curuvanua ka dau qaravi ira na i se ni valu ena vanua o tiko voli kina.

Tarovi ni veilakoyaki

Ni o kerea na Protection visa, na nomu i vola kerekere ena rawa ni sega ni vakadonui kevaka o lako ena matanitu o gadreva mai kina na veimaroroi ni matanitu o Ositerelia, dina mada ga kevaka era tiko kina na wekamu.

Kevaka esa vakadonui na Protection visa vei iko, ena sega ni rawa ni o gole ena vanua o gadreva mo lako tani mai kina vaka i se ni valu vakavo ke solia na veivakadonui na matanitu o Ositerelia, veitalia mada ga kevaka era tiko kina na wekamu.

Vakasaqara na i vakasala dodonu

Na i vakasala me baleta na nomu kerea na Protection visa e dodonu mo kauta ga mai vei ira na veitabana qarava na curuvanua ka ra kilai vakalawa na nodra veiqravai kei ira era wili tu ena i soqosoqo ni loya e Ositerelia. E rawa talega ni o vaqara i vakasala raraba me baleta na curuvanua mai vua e dua e vakuwai mai na veiqravai vakalawa.

Na tamata-vakuwai oqo e sega ni vaka i lesilesi ena tabana ni curuvanua se tabana ni lawa ka rawa ni:

- koya e digitaki iko se vuksi iko vakalevu
- wekamu voleka
- dua na lewe ni palimedi
- dua na lewe ni valenivolavola ni mata ni matanitu
- dua na lewe ni valenivolavola ka matataka tiko na matanitu
- dua e lewena na i soqosoqo kilai ena veiyasai vuravura.

Na tamata e sega ni vakadeitaki vakalawa na nona veiqravai se tiko ena i soqosoqo ni loya e Ositerelia e sega ni dodonu me lavaka e dua na lavo me saumi kina nona veivuke. E cala vakalawa vua e dua na tamata vakuwai oqo me lavaka e dua na i lavo.

E rawa ni o dikeva kevaka e dua e vakadeitaki tu vakalawa nona veiqravai vei ira na curuvanua ena nomu vakasaqara ena Office of the Migration Agents Registration Authority (OMARA) website, se mo raica tale eso na veika me baleta na veivuke mai na dua na Australian legal practitioner.

Wilika tale eso na veika me baleta o cei e vakadonui me rawa ni vuksi iko ena nomu i vola kerekere e Ositerelia.

Vakasqara na vei gaunisala mo digitaka kina e dua sa vakadeitaki tu na nona veiqravai ena curuvanua.

Mo kakua ni vakatara e dua me vola na i vola kerekere ni Protection visa vei iko ka o sega tu ni kila na cava o via kerea tiko kei na i tukutuku ena biu ena i vola kerekere. Mo vakadeitaka ni veika kece ena i vola kerekere e dina, veitalia mada ga ke duatani tale e vakaotia ka vakacuruma nomu kerekere ena vukumu.

Mo qarauni ira na veiqraravi ka ra sega tu ni kilai vakalawa

E tabu vakalawa vua e dua na tamata me lavaka vakailavo na i vakasala ni curuvanua e solia vakavo kevaka e vakadeitaki tu vakalawa na nona veiqraravi se lewena na i soqosoqo ni loya e Ositerelia. E koto na ririko ni o na ciqoma na i vakasala lasu kevaka o vakayagataka e dua ka sega ni vakadeitaki tu vakalawa na nona veiqraravi ni curuvanua se lewe ni soqosoqo ni loya e Ositerelia, ka rawa ni vakavuna na leqa ni nomu vakaitikotiko e Ositerelia.

O ira na dauveiqraravi ka ra sega tu ni vakadeitaki vakalawa era dau vakaraitaka na nodra veiqraravi ena mona livaliva ni vakauitukutuku kei na kena vei kumukumu lalai ni veivosaki. Ena so na gauna era dau tukuna vei ira na via kerekere tiko me ra solia na i tukutuku lasu se veivakacalai se me ra solia na i vola lasutaki ena nodra i vola kerekere ni Protection visa, ka so era lavaka e levu na i lavo me saumi kina na i vakasala cala oqo.

Kevaka e so era tovolea me ra vuksi iko ena curuvanua ka cala tu vakalawa, e rawa ni o tukuna mai vei keitou ena nomu vakayagataka na Border Watch Online Report. E sega ni gadrevi mo solia na yacamu.

Kevaka sa sega ni vakadonui vei iko na Protection visa

Kevaka sa sega ni vakadonui na nomu i vola kerekere ni Protection visa:

- sa gadrevi mo biuti Ositerelia kevaka e sega ni tiko vei iko e dua na i vola tara dodonu ni curu vanua
- iko kei na nomu matavuuale sa na dredre sara na nomudou sikovi Ositerelia tale mai ena veigauna sa tu mai liu
- na kena sega ni soli na veivakadonui vei iko ena tu ena kemu i vola i tukutuku ni curuvanua ena gauna taucoko ni nomu bula
- ena rawa ni vakacacana na nomu i vola kerekere ni curuvanua ena veimatanitu tale eso
- taudaku kei Ositerelia, ka na vakatautaki ena i vola tara cava ni curuvanua o na gadреви mo kerea.

Kevaka o tiko e Ositerelia ka sega vei iko na i vola tara ni curuvanua

Na matanitu o Ositerelia ena vesuki ira ka vagalalataki ira e sega ni vakadonui na nodra kere Protection visa ka sega ni tu vei ira na dodonu me ra tiko e Ositerelia. Na kena vakayacori na i tavi oqo me vuksa na kena maroroi na tabana ni curu vanua e Ositerelia.

Kevaka o vesu ka vagalalataki mai Ositerelia ni sa oti na kena sega ni soli vei iko na i volatara ni curu vanua, e na rawa ni gadrevi vei iko mo sauma lesu mai na i sau vakailavo ni nomu vagalalataki. Oqo erawa ni udolu vakacaca na dola.

Vei volatara ni curuvanua tale eso.

Ena rawa ni tiko eso tale na i volatara ni curuvanua ka na ganiti iko kei na veika o lako curuma tiko.

Mo raica na i volatara ni curuvanua e ganiti iko. Vakasaqara na veigaunisala tale eso

Veivuke ena i volatara ni curuvanua sa mai cava na kena gauna

Mo rawa ni kila kevaka esa na voleka ni oti se sa oti na gauna ni nomu i volatara ni curu vanua, vakalewena na veika me baleti iko ena Visa Entitlement Verification Online (VEVO).

Na neitou Status Resolution Service (SRS) e rawa ni vupei iko kevaka o gadreva na veivuke ni kena wali na veika me baleta na nomu curuvanua. O ira na dauveiqaravi ena SRS e rawa ni ra na:

- walia na veidredre se na veika e vakalatilati tiko ka sega ni wali rawa tiko ena kisi vakarautaki
- vakaraitaka vakamatata na i tukutuku me baleta na gaunisala eso ni curuvanua se veika me baleta na biu vanua mo lesu tale
- vakadonuya na bridging visa vei ira na tamata e rawa ni soli vei ira baleta ni ra tu voli vakatawadodonu.

E rawa ni o raica tale e so na ka ena Status Resolution Service.

Veivuke me baleta na nomu kerea na i vola tara ni curu vanua

Sa kerei vakabibi mo taura edua na veivuke vakalawa e sega ni saumi mai vua e dua na kena dau ka qarava na curuvanua vei ira na i se ni valu mo kila kina kevaka e rawa ni o kerea na Protection visa.